

Епископ Николај Д. Велимировић
ВЕРА СВЕТИХ
КАТИХИЗИС
ИСТОЧНЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Издање
СВЕТОГ АРХИЈЕРЕЈСКОГ СИНОДА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

Умножено у Заводу за умножавање
при Светом архијерејском синоду

Београд, 7. јула бр. 5

у 5.000 примерака

ЕПИСКОП НИКОЛАЈ Д. ВЕЛИМИРОВИЋ

ВЕРА
СВЕТИХ
КАТИХИЗИС
ИСТОЧНЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

УВОД

О ХРИШЋАНСКОЈ ВЕРИ У ОПШТЕ

Шта је хришћанска вера?

Хришћанска вера је Христово знање о најважнијим тајнама бића и живота, које знање људи могу примити само веровањем у Њега, а не својим сопственим напорима.

Које су најважније тајне о бићу и животу о којима само Христос има право знање?

То су:

- Тајна о невидљивим стварностима: о Богу, о анђелима, о људској души; Тајна о стварању света и његовом свршетку;
- Тајна о непрестаном Божјем вођењу човека и човечанства одређеном циљу, а по Његовој премудрости и сили;
- Тајна о човековом греху и паду и о његовом спасењу кроз богооваплоћење;
- Тајна о царству Божјем као крајњем циљу човековог земаљског живота и о правом путу који води томе циљу, тј. о понашању човека према себи, према ближњем и према Богу.
- Тајна о васкрсењу из мртвих, о последњем суду и о вечном животу.

Нису ли и неки други верски учитељи, мислиоци и философи покушавали да објасне ове тајне?

Јесу многи од њих. Али то су чинили само својим ограниченим људским снагама, размишљањем и упорним студирањем о свету и људској природи. Сви су се њихови покушаји свршавали претпоставкама и различитим теоријама чисто супротним једна другој.

У чему се онда састоји преимућство Христовог знања над њиховим?

У преимућству Христа као очевица. Он сведочи: „**Ја говорим што сам видео**” (Јован VIII, 38), и опет: „**Нико није узишао на небо осим онога који је сишао с неба, Син Човечји који је на небу**” (Јован III, 13). Верским учитељима свога времена, Он је рекао: „**Ви сте одоздо, а ја сам одозго; ви сте од овог света, а ја нисам од овога света**” (Јован VIII, 23). Старешини израиљском је рекао: „**Заиста, заиста ти кажем: говорим оно што знам и сведочим оно што сам видео**” (Јован III, 11). И опет: „**Ја сам хлеб (живота) који је сишао с неба**” (Јован VI, 41). И много другог из те области Он је говорио ауторитетом једног очевица о свим тајнама неба и земље, тако да су се људи дивили Његовој науци, јер „**никад човек није тако говорио као овај човек**” (Јован VII, 46).

Заиста, и у свакидашњем животу ми више верујемо очевицу него неком теоретичару или философу. Али постојали су и други верски учитељи који су тврдили да су своје учење примили од појединих анђела. И анђели су очевици великих тајни. Шта да мислимо о томе?

Тачно је да је понекад Бог слао своје анђеле појединим људима да их науче и да руководе њима. Али чешће су људи доживљавали лажна виђења, тј. зле духове приказане у облику анђела. Поред тога, Христов случај је сасвим друкчији. Њега нису учили нити Њиме руководили анђели. Напротив, Он је заповедао анђелским војскама и изгонио зле духове из људи. Анђели су Му служили, а демони су стрепили пред Њим.

Треба ли у овом случају да мислимо да је хришћанска религија изнад свих осталих религија у свету?

Хришћанска вера се не би могла ни упоређивати с другим религијама, и, строго говорећи, не би ни требало називати је „религијом” у паганском смислу ове речи. Јер, она није једна религија међу

другим религијама, она је ВЕРА У ХРИСТА И ХРИСТОВО ОТКРИВЕЊЕ. Она је лично, јединствено и потпуно откривење Бога људима ради њиховог просвећења и спасења. Друго откривење од Бога више неће бити дато, и поред Исуса Христа други Месија не може бити очекиван све до краја света.

Шта онда треба да мислимо о неким савременим покушајима да се хришћанска вера изједначи са свим осталим религијама?

Ти су покушаји погрешни и то је опасан експеримент. Јер „Бог се не да ружити” (Гал. VI, 7), нити се крв Сина Божјег може изједначити с мастилом књижевника. Иако смо ми као чланови старе Источне цркве снисходљиви према сваком људском бићу, нама је строго забрањено да упоређујемо од Бога нам предану откривену истину са религијама и философијама које су створили људи.

Којим средствима да се боримо против покушаја таквог изједначавања?

У првом реду продубљивањем нашег знања о нашој православној вери, практиковањем вере у свакидашњем животу, удубљивањем у њу, као што научник продубљује откривену чињеницу. Друго, племенитим и мудрим напорима — никада силом — да се људи уздигу од нижих и најнижих ступњева веровања према висини наше савремене вере, уместо да се савршено спушта и меша с несавршеним ради неке погодности.

Зашто нашу веру зовемо живом вером?

Стога што су ВЕРА и ЖИВОТ неодвојиво спојени као узрок и последица. Господ Исус је рекао: „Ко верује Сина (Божјег) има живот вечни, а ко не верује Сина неће видети живота, него гнев Божји остаје на њему” (Јов. III, 36). Такође је печено: „Праведник ће живети од вере”. (Јевр. X, 38).